

Rapport

Imago van onze vuilnismensen

In opdracht van de NVRD en Vereniging Afvalbedrijven
31 januari 2022

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/009

Datum

januari 2022

Auteurs

Peter Kanne
Milan Driessen

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits I&O Research en NVRD/Vereniging Afvalbedrijven als bron duidelijk worden vermeld.



Inhoudsopgave

1	Samenvatting	4
1.1	Vuilnismensen “onmisbaar” en verdienen meer waardering	7
1.2	Onwetendheid over benodigde kennis en vaardigheden	8
2	Onderzoeksverantwoording	9



1 Samenvatting

De NVRD en Vereniging Afvalbedrijven hebben I&O Research gevraagd enkele vragen mee te laten lopen in de maandelijkse landelijk representatieve peiling, om te achterhalen wat het imago van vuilnismannen en -vrouwen is. De directe aanleiding hiervoor is de Week van de Afvalhelden die loopt van 7 tot en met 13 maart 2022.

De NVRD verenigt Nederlandse gemeenten en hun publieke bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het gemeentelijke afvalbeheer en het beheer van de openbare ruimte. De NVRD vertegenwoordigt en ondersteunt haar leden bij hun bijdrage aan een circulaire samenleving en schone leefomgeving. De Vereniging Afvalbedrijven behartigt de belangen van bedrijven die actief zijn in de totale afvalketen. Als verbinder van belangen en partijen in de keten is de Vereniging Afvalbedrijven een belangrijke partner in de transitie naar de circulaire economie. Het onderzoek vond plaats van vrijdag 14 januari tot maandag 17 januari. In totaal werkten 1.133 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek.

Vuilnismensen zijn onmisbaar en moeten meer waardering krijgen

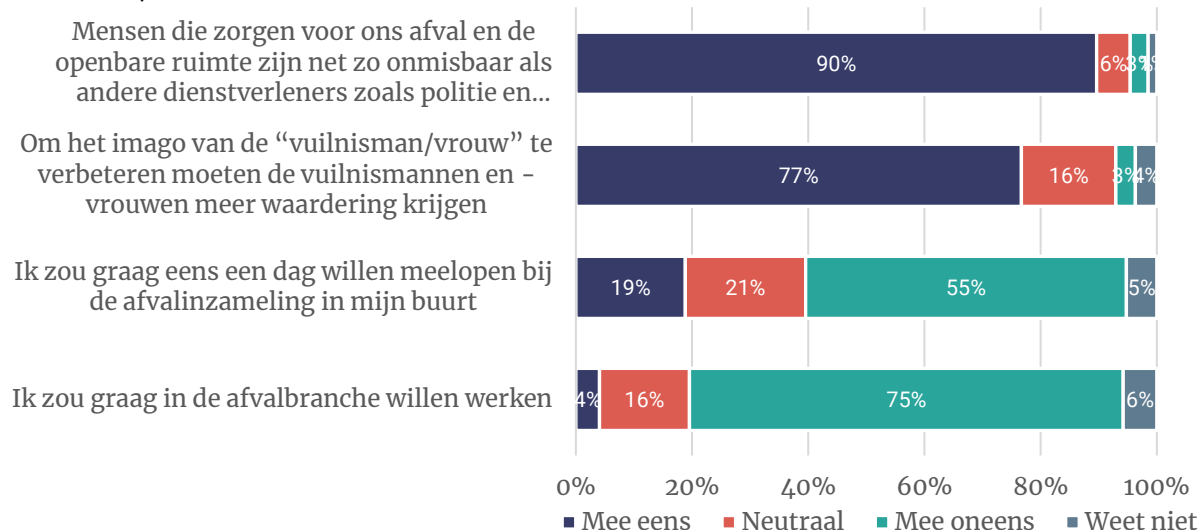
We legden Nederlanders het volgende voor: ‘mensen die zorgen voor ons afval en de openbare ruimte zijn net zo onmisbaar als andere dienstverleners zoals politie en brandweer’.

Negen op de tien Nederlanders zijn het hiermee eens en 3 procent is het ermee oneens.

Driekwart van de Nederlanders is het eens met de stelling ‘om het imago van de “vuilnisman/vrouw” te verbeteren moeten de vuilnismannen en -vrouwen meer waardering krijgen’. We vinden in beide gevallen geen verschil wanneer we een extra toelichting bijvoegen¹.

In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen?

Basis: totaal, n = 1.133



Noot: omdat de verschillen tussen de versies met en zonder tekst niet significant van elkaar afwijken zijn de uitkomsten van beide deelsteekproeven samengenomen.

¹ De weergegeven teksten: ‘Uw afval wordt regelmatig opgehaald en verwerkt, en de openbare ruimte wordt onderhouden. Zodoende blijven straten en stoepen zo schoon, veilig en gezond mogelijk.’ en ‘Het vak “vuilnisman/vrouw” staat laag op ranglijsten die de waardering en status van verschillende beroepen meten.’



Weinig animo om in afvalbranche te werken; vijfde wil wel een dagje meekijken

Vele Nederlanders vinden dat de vuilnismannen en – vrouwen onmisbaar zijn en dat hun imago verbeterd moet worden door ze meer waardering te geven. Maar zelf de handen uit de mouwen steken is heel wat anders: slechts 4 procent reageert instemmend op de stelling ‘ik zou graag in de afvalbranche willen werken’, 75 procent is het hiermee oneens.

Een op de vijf Nederlanders zou graag een dagje meelopen bij de afvalinzameling in de eigen buurt (19%). Ook hier zien we geen verschillen wanneer er extra informatie wordt gegeven over de aard van het werk²

Nederlanders hebben niet zo'n goed beeld van werk in de afval- en reinigingsbranche

Om erachter te komen of Nederlanders weet hebben van wat er gevraagd wordt in de afvalbranche legden we de volgende stellingen voor:

- *Ik heb eigenlijk geen idee van de eisen die worden gesteld aan het werken in deze branche*
- *Ik heb eigenlijk geen idee wat werken in deze branche in de praktijk inhoudt*

De ene helft van de steekproef kreeg geen extra informatie. Zonder toelichting op wat de eisen en werkzaamheden van vuilnismensen zijn onderschrijft 18 procent de stelling “Ik heb eigenlijk geen idee wat werken in deze branche in de praktijk inhoudt”. Een veel groter deel (53%) is het niet mee eens met deze stelling, waarmee deze groep eigenlijk zegt: ik heb daar wel een idee van. Ruim een derde (36 procent) geeft (zonder informatie) aan dat ze “geen idee” hebben van “de eisen die worden gesteld aan werken in deze branche”.

De andere helft van de steekproef kreeg wél extra informatie. We legden deze respondenten de volgende tekst voor:

Het werken in de afval- en reinigingsbranche vraagt steeds meer kennis en vaardigheden op het gebied van mechanisering, digitalisering, voorlichting en communicatie. Dit komt door de toenemende vraag naar een duurzamere en schonere wereld.

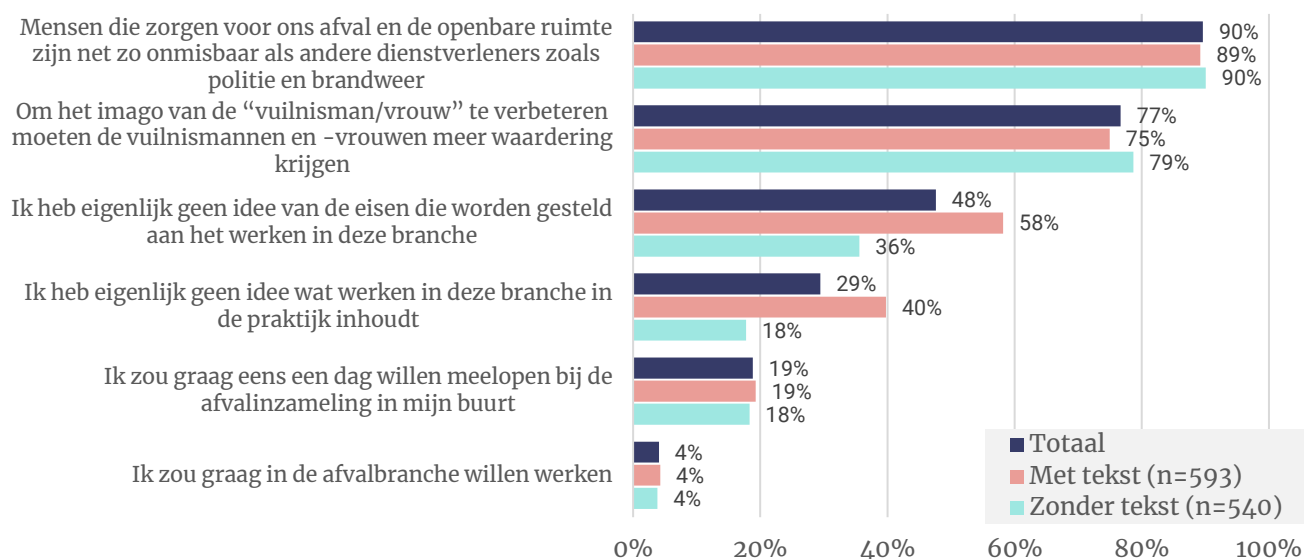
Deze respondenten geven veel vaker aan geen idee te hebben ‘wat werken in deze branche in de praktijk betekent’ (was 18% het mee eens, nu 40%) en ‘van de eisen die gesteld worden’ (was 36%, nu 58%).

² De weergegeven tekst: ‘Werken in de afvalbranche of openbare ruimte is uitdagend omdat het nuttig en belangrijk werk is en dicht bij de mensen in de wijk staat.’



In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? % (helemaal) mee eens

Basis: totaal (n = 1.133)



Verantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 14 januari tot maandag 17 januari. In totaal werkten 1.133 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. Het grootste deel van de steekproef (n=1.074) is afkomstig het I&O Research Panel, 59 respondenten deden mee via PanelClix. Dit zijn allen Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Een deel van de vragen is *at-random* (met/zonder informatie) voorgelegd aan de helft van de steekproef (circa 550 respondenten). Dit is bij de betreffende vragen aangegeven. Door de randomisatie zijn deze resultaten representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft bovengenoemde achtergrondkenmerken.



1.1 Vuilnismensen “onmisbaar” en verdienen meer waardering

We legden Nederlanders het volgende voor: ‘mensen die zorgen voor ons afval en de openbare ruimte zijn net zo onmisbaar als andere dienstverleners zoals politie en brandweer’.

Negen op de tien zijn het hiermee eens en 3 procent is het ermee oneens. We vinden geen significante verschillen tussen beide deelsteekproeven – met en zonder de extra toelichting³. Er zijn hier geen significante verschillen tussen beide experimentele groepen.

Driekwart van de Nederlanders is het eens met de stelling ‘om het imago van de “vuilnisman/vrouw” te verbeteren moeten de vuilnisman en -vrouwen meer waardering krijgen’. Dat geldt eveneens voor beide deelsteekproeven.⁴

Weinig animo om in afvalbranche te werken; vijfde wil wel een dagje meekijken

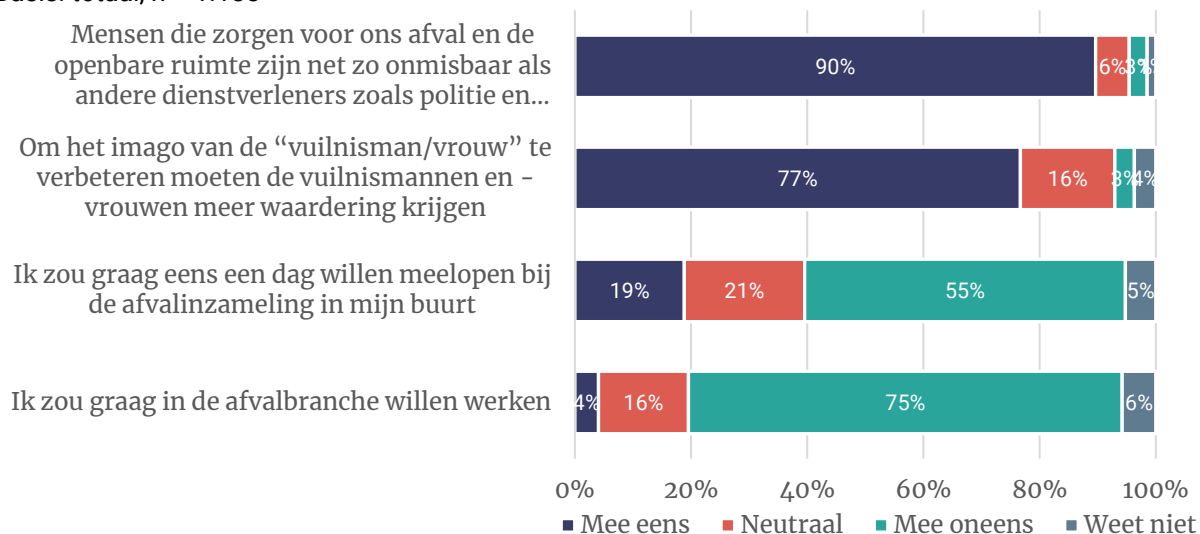
Vele Nederlanders vinden dat de vuilnismannen en – vrouwen onmisbaar zijn en dat hun imago verbeterd moet worden door ze meer waardering te geven. Maar zelf de handen uit de mouwen steken is heel wat anders: slechts 4 procent reageert instemmend op de stelling ‘ik zou graag in de afvalbranche willen werken’, 75 procent is het hiermee oneens.

Een op de vijf Nederlanders zou graag een dagje meelopen bij de afvalinzameling in de eigen buurt (19%).

Bij geen van deze stellingen vinden we significante verschillen tussen degenen die extra informatie voorgelegd kregen en degenen die dat niet kregen⁵.

Figuur 1 – In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen?

Basis: totaal, n = 1.133



Noot: omdat de verschillen tussen de versies met en zonder tekst niet significant van elkaar afwijken zijn de uitkomsten van beide deelsteekproeven samengenomen.

³ De weergegeven tekst: Uw afval wordt regelmatig opgehaald en verwerkt, en de openbare ruimte wordt onderhouden. Zodoende blijven straten en stoepen zo schoon, veilig en gezond mogelijk.

⁴ De weergegeven tekst: Het vak “vuilnisman/vrouw” staat laag op ranglijsten die de waardering en status van verschillende beroepen meten.

⁵ De weergegeven tekst: Werken in de afvalbranche of openbare ruimte is uitdagend omdat het nuttig en belangrijk werk is en dicht bij de mensen in de wijk staat.



1.2 Onwetendheid over benodigde kennis en vaardigheden

Om erachter te komen of Nederlanders weet hebben van wat er gevraagd wordt in de afvalbranche legden we de volgende stellingen voor:

- *Ik heb eigenlijk geen idee van de eisen die worden gesteld aan het werken in deze branche*
- *Ik heb eigenlijk geen idee wat werken in deze branche in de praktijk inhoudt*

De ene helft van de steekproef kreeg geen extra informatie. Zonder toelichting op wat de eisen en werkzaamheden van vuilnismensen zijn onderschrijft 18 procent de stelling “Ik heb eigenlijk geen idee wat werken in deze branche in de praktijk inhoudt”. Een veel groter deel (53%) is het *niet* mee eens met deze stelling, waarmee deze groep eigenlijk zegt: ik heb daar wel een idee van. Ruim een derde (36 procent) geeft (zonder informatie) aan dat ze “geen idee” hebben van “de eisen die worden gesteld aan werken in deze branche”.

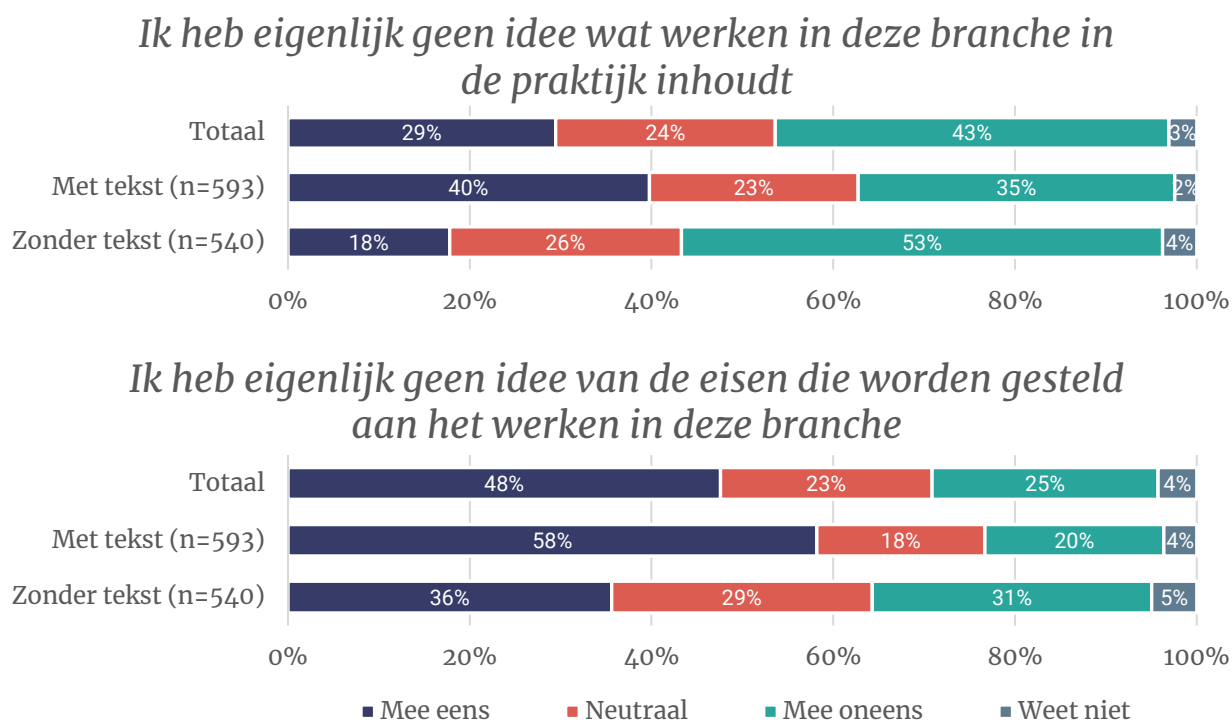
De andere helft van de steekproef kreeg wél extra informatie. We legden deze respondenten de volgende tekst voor:

Het werken in de afval- en reinigingsbranche vraagt steeds meer kennis en vaardigheden op het gebied van mechanisering, digitalisering, voorlichting en communicatie. Dit komt door de toenemende vraag naar een duurzamere en schonere wereld.

Deze respondenten geven veel vaker aan geen idee te hebben ‘wat werken in deze branche in de praktijk betekent’ (was 18% het mee eens, nu 40%) en ‘van de eisen die gesteld worden’ (was 36%, nu 58%).

Figuur 2 – In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen?

Basis: totaal, n = 1.133



2 Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 14 januari tot maandagochtend 19 januari 9 uur.

In totaal werkten 1.133 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan het grootste deel van dit onderzoek. Het grootste deel van de steekproef (n=1.074) is afkomstig het I&O Research Panel, 59 respondenten deden mee via PanelClix. Dit zijn allen Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

Een deel van de vragen is *at-random* voorgelegd aan de helft van de steekproef (circa 550 respondenten). Dit is bij de betreffende vragen aangegeven. Door de randomisatie zijn deze resultaten representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft bovengenoemde achtergrondkenmerken.

Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent.

Bij een steekproef van n = 1.100 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 3,0 procent en bij n = 550 is deze foutmarge 4,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

